

LA FESTA DEL FLABIOL D'ARBÚCIES

Rafel Mitjans i Teresa Soler

Amb dues o tres excepcions molt concretes i locals, la continuïtat al llarg de tota la segona meitat del segle XX del flabiol de tradició oral, la devem als flabiolaires de les Guilleries (la Selva), molt més nombrosos, estesos (i, per tant, persistents), al cantó selvatà que no a l'osonenc. Per raons prou explicades en altres llocs, solem anomenar Rodal d'Arbúcies el focus selvatà d'aquesta tradició. Arbúcies era el lloc on es produïen els singulars flabiols utilitzats per aquells flabiolaires, el centre geogràfic de les seves correries i el terme on havien nascut o viscut molts d'ells. Dels cinc flabiolaires del Rodal encara actius cap a 1982, en Silvestre Massó, en Quirze Perich, en Pere Tayeda i en Joan i en Vicenç Clapés, els quatre darrers es reclamaven d'Arbúcies.

Coneixedor d'aquestes circumstàncies, l'ajuntament de la vila d'Arbúcies va decidir organitzar un acte no sols d'homenatge als «seus» vells flabiolaires, sinó de reconeixement del que havien representat en la conservació d'una pràctica musical genuïnament catalana i innegablement popular. I encara més, la vila d'Arbúcies va voler que fos un esdeveniment participatiu, obert a tothom que pogués sentir-se company o continuador d'aquells músics del terme. I això fou la primera Festa del Flabiol, el dia de Tots Sants de 1985.

La celebració va ser un èxit. Els carrers d'Arbúcies van recobrar, ni que fos per unes hores, els sons que no s'hi havien tornat a sentir des de les Camalleres de Sant Isidro d'uns vint anys abans. Els vells fla-

biolaires agraïren la mostra d'afecte i de consideració que els oferia la vila i, sobretot, s'alegraren de comprovar que no eren pas els darrers músics de flabiol i bombo.

L'entusiasme dels veterans, l'interès dels joves i la disposició de l'ajuntament de la vila d'Arbúcies van menar a preparar la II Festa del Flabiol, que adquirí l'estructura bàsica que ha conservat des d'aleshores: un aplec de flabiolaires que s'aprofita per mostrar tota mena de fets, notícies i publicacions relacionades amb el flabiol i amb instruments semblants d'arreu del món.

La festa comprèn, doncs, una mostra de balls i entremesos que s'acompanyen amb flabiol; exposicions; presentacions de llibres, d'enregistraments i de monogra-

fies; venda d'instruments i de publicacions; presentació i exhibició d'instruments semblants d'altres tradicions; tallers d'interpretació, de construcció d'instruments, d'anàlisi de repertoris...

Cal insistir, però, que totes aquestes activitats constitueixen la perifèria de l'aplec dels flabiolaires. A la Festa del Flabiol hi va qui vol; el que s'anomena «tracte d'Arbúcies» és que tothom que vulgui anar-hi a tocar el flabiol (o qualsevol altra flauta amb tambor) tindrà l'ocasió de fer-ho i un plat a taula. Tot i que l'hospitalitat de la vila sol anar força més enllà, no s'ha volgut entrar mai en una dinàmica de «contractació».

Per damunt de tot, els diferents governs municipals d'Arbúcies han

MEMGA

Dos flabiols d'Arbúcies, donatiu dels germans Clapés al Museu Etnològic del Montseny.

L'any 1985 s'inaugurava la 1a edició de la Festa del Flabiol d'Arbúcies.

22a Festa del Flabiol d'Arbúcies, octubre de 2006.

Àngel Vallverdú, Pau Plana i Marc Riera tocant en cobla.
Observi's l'innovador flabiol greu.

valorat la continuïtat de l'esdeveniment, ço és, poder-lo assegurar amb els recursos d'un poble petit i mantenir-lo com una cita anual de tots els flabiolaires. És evident que això no hauria estat possible al llarg de vint-i-tres anys sense una activa xarxa de complicitats i de col·laboracions que va des dels veïns d'Arbúcies fins als propis flabiolaires forasters.

Arbúcies s'ha beneficiat d'aquest esforç col·lectiu. Els seus petits escenaris han conegut la presència de bona part dels flabiolaires actius a Catalunya en aquest temps i de destacades representacions de músics de flauta i tambor d'altres tradicions. A més de gaudir-ne directament, els arbuciencs poden enorgullir-se d'oferir al país un esdeveniment únic.

De la seva banda, els flabiolaires han trobat en la Festa del Flabiol una ocasió privilegiada de contacte i d'intercanvi. Figures de primer ordre en els seus respectius estils i tradicions, com els germans Clapés, Gauffredo Degli Sposti, Josep Verdguer *Roviretes*, Juana Etxegoïn, Jordi León, Àngel Vergara, Josep Prims, Agustín García, Carles Mas, Óscar Duarte, Francesc Pons, Vicenç Marí *Palermet*, Iris Gayete, Rafael Baena, entre molts d'altres, no han tingut cap inconvenient a compartir diada, taula i escenari amb persones d'altres orígens, interessos i nivells interpretatius. «S'hi està bé i sempre s'aprenen coses, a Arbúcies» és el comentari que s'ha sentit més vegades dels participants a la Festa...

De la 24a Festa del Flabiol d'Arbúcies, se'n pot avançar, a hores d'ara, que serà els dies 1 i 2 de novembre de 2008, i que l'instrument convidat serà la *txülila* d'Iparralde, presentada per Mixel Etxekopar.

Consulteu la pàgina web:
<http://flabiol.trad.org/festa/>

